

Міністерство освіти і науки України
Комітет з фізичного виховання і спорту МОН України
Сумська обласна державна адміністрація
Управління молоді та спорту Сумської обласної державної адміністрації
Національний університет фізичного виховання і спорту України
Тартуський університет (Естонія)
Сумський державний університет

**ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СИСТЕМІ
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
ІІІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
(Україна, Суми, 14–15 квітня 2016 року)

Суми
Сумський державний університет
2016

ІСТОРИЧНІ ВИТОКИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Стасюк Р. М. к.фіз.вих., доц.
Сумський державний університет
stas-r@ukr.net

Етногенетичний процес формування слов'янського етносу на основі лінгвістичних та антропологічних даних можна прослідкувати від неоліту (III тисячоліття до н.е.). Підґрунття для такого висновку надають дослідження порівняльного мовознавства, а також проведення антропологією певної антропологічної лінії. Лінгвісти виходять з мовної єдності, існування індоєвропейської мовної групи, що була попередницею багатьох мов – іранської, вірменської, грецької, італійської, германської, ілірійської та балтської. Мова пращурів українців – це лексика пастушого кочового народу перед поділом мовної спільності [1].

Десь наприкінці неоліту – на початок бронзи (2000–1500 рр. до н.е.) від індоєвропейської спільності відокремилися балтослов'яни. Близько 1000 років до н.е. протослов'янська спільність, як нова, почала відокремлюватися від спільності протобалтів. Цим самим розпочався період осілих поселень слов'ян. У структурі загальнослов'янської культури того часу, почала формуватися і розвиватися своєрідна фізична культура слов'ян, які проживали на території нинішньої України.

Прабатьківщина українського народу, тобто землі, де наші предки жили у найдавніші відомі часи, простягалися приблизно від середньої Вісли по верхній Дінець і обіймали Холмщину, Галичину, Волинь, Полісся, Київщину, Чернігівщину. За південну межу суцільно заселеної території можна прийняти таку лінію: Коломия, Вінничина, Черкащина, Сумщина. Вже у V–VI ст. предки українського народу займали майже усю територію сучасної України, від пущ Полісся до Чорного моря і від Карпат до Дону. Вони виступають як окрема слов'янська група під іменем антів. Цікаво, що назва „склавіни” (слов'яни) з'явилась у VI ст. н.е. [2, 3]. У Прокопія Кесарійського, крім

назви „склябіной” є ще й інша назва слов’ян – „анти”.

Слово „анти” – іранського походження. Воно означає ніщо інше, як народи краю, кінця – „антос”, – народи південно–східного краю. Прокопій із Кесарії про племена антів говорить: „Усі ці люди високі на зріст і надзвичайно сильні” [3].

Слов’яни увійшли у світову історію, як народ завойовників і здобувачів. Це був здоровий молодий народ, повний первісної сили і невичерпної енергії [4]. Давні літописці і мандрівники розповідають про характерні особливості життя і погляди давніх слов’ян, предків українського народу. В умовах постійних воєн із сусідніми племенами найбільш цінувалися фізичні якості людини. Серед важких змагань із природою та боротьби з чужими племенами особливого значення набувала фізична сила, витривалість, спритність та загартованість. Улюбленими заняттями та розвагами наших предків були лови, де траплялися не поодинокі випадки, коли приходилося йти зі списом на ведмедя або здоганяти і ловити диких коней. Молоді воїни відзначалися своєю силою і прудкістю на народних ігрищах. Візантієць Маврикій з великим захопленням висловлюється про витривалість слов’ян стосовно будь-якого лиха – спеку, холод, дощ, хуртовину, брак одягу і їжі [5].

Поруч із силою та витривалістю, справедливий подив у літописців того часу викликали підприємливість, життєва винахідливість у побуті та військових ситуаціях, якими так відрізнялися наші пращури.

Література:

7. Приступа Є.Н. Традиції української національної фізичної культури /Є.Н.Приступа, В.С.Пилат.–Львів:Троян,1991.– 104 с.

8. Крип’якевич І. Історія України /Іван Крип’якевич //Дзвін, 1990, № 5.– С. 89-90.

9. Жарський Е. Історія українського фізичного виховання /Жарський Е. //Спортивний альманах. – Львів: 1934. – С. 10–14.

10. Пономарьов Н.И. Возникновение и первоначальное развитие физического воспитания / Пономарьов Н.И. – М.: ФиС, 1970. –198 с.

11. Лебедев И. Гопак и совесть / Лебедев И. //Техника молодежи, 1988, № 2. – С. 46–47.